

Paris i Børnehøjde

Rejsetips til storbyferie for forældre og børn

af journalist Aase Nørrung ©

Umiddelbart fremstår Paris ikke som en børnevenlig by, med masser af trapper, høje kantsten og parkerede biler, der holder tæt langs fortovs-kanten og dækker for udsynet. Og går man rundt i byen, virker fraværet af børn i gadebilledet da også ret påfaldende.

Er Paris udråbt til børnefrit område? Eller er de bare gemt af vejen, så de voksne kan have byen for sig selv? Nej, selvfølgelig er Paris ikke forbudt for børn. Men ikke kun byens indretning, men også den franske kultur gør sit til, at børnene er om ikke fraværende, så i hvert fald underrepræsenterede i bybilledet en stor del af dagens timer.

En af grundene til, at poderne er nærmest ikke-eksisterende, er det franske skolesystem med heldagsskole fra treårsalderen. Fra først på formiddagen til de sidst på eftermiddagen indtager parker og anlæg. Men da ses og høres de til gengæld også, når de besat af friheden fiser hujende rundt som føl på græs den første forårsdag, mens forældre og dagplejemødre våger over dem fra deres plads på de kommunale bænke. Og det nærmest uanset vejret.

Hvis det pludselig midt på dagen myldrer med børn og voksne, er det højst sandsynligt onsdag, hvor alle børn i de yngre klasser holder fri. Blandt andet bruges onsdagen til kristendomsundervisning, der i det verdslige Frankrig varetages af kirkerne. Men mest af alt bruges dagen på at dyrke fritidsinteresser, og overalt ses grupper af børn under ledelse af klubfolk på museumsbesøg og udflugter. Ligesom onsdag også er dagen, hvor bedsteforældrene må på banen og tager børnebørnene med i biografen eller på café

Heller ikke de helt små børn ses så ofte i gadebilledet, hvor barnevogne nærmest er et særsyn. Og de, der er, transporteres som regel i paraplyklapvogne, der er mere praktiske at have med i busserne, og som ikke kræver enorme kræfter eller hjælp af medpassagerer, når Metroens mange og lange trapper skal forceres.

*Ligesom alle andre børn synes August, at Eiffeltårnet er Paris
Foto: Morten Kjeldsen*

Forberedelser inden afrejsen

Selv om det er sagt så tit, at det måske efterhånden virker lidt utroværdig, så er det ikke desto mindre sandt, at Paris er en by, der skal opleves til fods. Selvfølgelig kan man køre selv eller bruge byens fintmaskede og velfungerende net af metro, busser og sporvogne. Men uanset hvordan turene planlægges, skal der traves en hel del. Så lidt træning inden afrejsen er ikke af vejen, hvis man ikke dagen lang skal lægge ører til "Moar, jeg er træt". "Er vi der ikke snart?" Eller "Jeg vil bæres".

Selv har jeg kun erfaringer med unge i konfirmationsalderen, der mest efterlyser skyggefulde bænke og kølige drikkevarer. Men jeg har venners ord for, at når det gælder børn helt op til skolealderen kan en medbragt klapvogn gøre underværker og redde den gode feriestemning. At den også kan bruges til transport af familiens gods, gør ikke nytteværdien mindre.

En anden nyttig ting at forberede hjemmefra er tursækkene. En fælles sæk til de voksne og en lille rygsæk til hvert af børnene.

I den forbindelse vil jeg appellere til de voksne om at neddrog alle illusioner om ikke at ligne turister, men indfødte parisere på søndagstur. "Så derfor ikke noget med rygsæk eller bykort her". Glem det. Den drøm er der alligevel ingen parisere, der lader sig snyde af. Vi ligner til en hver tid det vi er: Turister. Og bortset fra det så går en masse parisere med rygsæk til hverdag. Fordi de er praktiske. Ligesom de også flittigt benytter sig af bykort, da det er totalt umuligt at huske, hvor præcist byens mange hundrede gader, smøger og passager ligger. Ja, selv taxachaufførerne må ind imellem ty til kortbog eller gps.

Tilbage til fællessækken, som skal pakkes med alt det, der er brug for på de daglige udflugter: Et fryseelement til at holde mad og drikkevarer kølige, drikkekrus, en kniv med skær, samfundshjælper, proptrækker, en rulle wc-papir, en rulle plastikposer, solcreme til store og små, en kuglepen og en notesbog. Kortbogen placeres i en jakkelomme eller i muleposen sammen med kameraet.

Hvad angår indholdet af børnesækken er mit bud: en vandflaske, solhat og solbriller, måske badetøj og bolde. Men også en skrive-tegnebog, tusser, saks, limstift og tape, som om aftenen kan hjælpe med at fastholde dagens oplevelser undervejs.

Måske skal cykelhjelmene også pakkes i sækken, hvis familien tænker på at opleve byen på cykel eller rulleskøjter.

Hvis der er nogen i familien, der taler en smule fransk, er det også en god idé at lære børnene nogle nyttige franske ord, som så kan suppleres undervejs. Eksempelvis vil det være godt, hvis poderne kan sige "tak", "goddag" og "farvel" på lokalsproget. Ligesom det at kunne sige undskyld, når man uvægerligt støder ind i nogen eller vil forbi, er også en god ting. For franskmændene er generelt et høfligt folkefærd, der hellere siger "Pardon. Excusez-moi" én gang for meget end slet ingenting.

En anden lille ting, man også bør overveje i en ledig stund før afrejsen, er påklædningen. Vi danskere er jo i den grad afslappede i vores påklædning og ikke mindst, når det gælder ferie- og fritidstøj, at vi alene af den grund skiller os ud. Ikke kun fra de indfødte, men også fra andre turister. Og hvad angår fodtøj, så tag indstil jer på realiteterne og husk de gode sko, som er trådt til.

Pariserne er selv ekstremt bevidste om deres påklædning. Og når de bevæger sig ud af deres gadedør, er de generelt meget velklædte. Fritidstøj, såvel som toppe og shorts er i Paris henvist til solbadning i parkerne og i sommerlandet, men ses aldrig i stormagasiner eller på restauranter.

Det er også værd at huske på, at Frankrig er et katolsk land og desuden rummer mange religiøse mindretal. Det bør man som turist tage hensyn til, hvis man vil besøge byens kirker eller etniske kvarterer, da nøgne skuldre og bare ben godt kan give anledning til såvel henstillinger om tildækning som ubehagelige kommentarer fra forbipasserende.

Endelig er det også en god idé at anskaffe sig et oversigtskort. Jeg ved godt, at mange har gps'en lige ved hånden. Og den er da også rigtig fin ude på dagens rute. Men når dagsturene planlægges er det gammeldags folde-udkort uundværligt, da det giver et samlet overblik over byens indretning.

Kortet må meget gerne have metro- og buslinjer, så man inden afrejsen har en fornemmelse af, hvor man skal bo i forhold til de forskellige seværdigheder. For selvom metroen er et herligt og hurtigt samfærdselsmiddel, er der ingen grund til at bruge mere end højst nødvendigt af den dyrebare ferietid under jorden. Hertil kommer, at metroen er en sand prøvelse, når Paris stønner under en gedigen hedebylge.

I stedet vil jeg anbefale, at hver dag planlægges, så man tager af sted fra formiddagen til et udvalgt område af byen. Her bruges dagen på at besøge de forskellige seværdigheder afbrudt af en velfortjent sieste med tid til afslapning, leg og middagslur, inden familien, mætte af indtryk, sidst på eftermiddagen vender næsen hjemad, inden myldretiden for alvor sætter ind ved 18-tiden.

En sådan planlægning vil give mindre stress, samtidig med at alle får en fornemmelse af, at man virkelig er i en af verdens metropoler med seværdigheder spredt ud over et kæmpeområde. En opdagelse, jeg af erfaring ved, kan komme bag på de større børn.

Hvad skal vi se og opleve i Paris?

Som turister i Paris skal vi helst opleve det hele og mere til. Seværdigheder som Eiffeltårnet, Notre-Dame og Montmartre skal selvfølgelig besøges første gang, turen går til Paris.

Men det betyder ikke, at hele ferien skal bruges på at styrte fra den ene seværdighed til den næste. Noget af tiden skal også gå med at nyde byens atmosfære, få øje på de forskelligheder, der selvfølgelig er i forhold til det, vi kender hjemmefra. Ligesom der skal være en aftale om at improvisere og tage del i det, der sker her og nu, og derfor ikke kan planlægges hjemmefra.

Det betyder, at vi må og skal foretage nogle valg - især fravalg - for der er så meget at se, at det ikke kan nås på en enkelt ferieuge. Det gælder derfor om at være realistiske og sørge for at lægge godt med luft ind i dagsprogrammet, da tidsplaner har det med at skride i Paris. Skal I hele tiden skynde på hinanden, ender turen nemt som et mareridt for børn såvel som voksne.

Kortet over byens offentlige transport er gratis og udleveres i Metroens billetsalg

I stedet gælder det om at huske hinanden på, at det ikke er verdens undergang, hvis en seværdighed må udgå af programmet på grund af en uforudset begivenhed eller for stram tidsplan. Paris har ligget ved Seinens bredder i over 2000 år, og der bliver den forhåbentlig liggende en rum tid endnu. Så det er bare at tage derned en anden gang og fortsætte, hvor I slap. Sådan har jeg selv gjort i over fyrre år uden, at det endnu er lykkedes mig at komme omkring alt, hvad byen har at byde på. Blandt andet fordi der hele tiden dukker nye og spændende ting op. Og fordi Paris er meget andet og mere end punkter på et afkrydsningsark.

Som udgangspunkt skal både børn og voksne have nogle pariser-ønsker opfyldt hver dag, hvis den gode stemning skal opretholdes. Det indebærer, at der må indgås nogle kompromisser i planlægningen af de enkelte dage, men på en måde så alle føler, de er blevet tilgodeset.

Det er nu ikke så vanskeligt, som det lyder, for en masse ønsker er i virkeligheden fællesønsker. Så i stedet går øvelsen ud på at forhandle sig til rette om, hvor lang tid, der skal bruges på den pågældende seværdighed.

For eksempel er det fuldt forståeligt, at man som voksen gerne vil besøge Louvre. Men det er jo ikke ensbetydende med, at alle mand skal bruge timer på at gennemgå museet fra kælder til kvist. Hvilket i øvrigt også kan tage livet af selv den mest ivrige voksne.

Mit forslag er, at man vælger at se en enkelt afdeling sammen. Og her kan den ægyptiske samling med de mange mumier og skatte varmt anbefales. Eller at man i stedet vælger et mere overskueligt museum. Min erfaring er, at de lidt større børn er vældigt optaget af impressionisterne og deres maleteknik, der kan opleves i Orangeriet, som er hjemsted for Monets åkander. Også Musée du Quai d'Orsay's afdeling for impressionisme og Musée Marmottan er to overskuelige steder at besøge.

Og skulle det undervejs vise sig, at den ene forælder ikke kan få kunst nok, er der vel ikke noget til hinder for, at børnene og den anden voksne går ud og nyder livet og en mellemmad i en nærliggende park imens.

Jeg har hørt flere forældre sige, at børn ikke gider museer. Det tror jeg er lidt af en skrøne, som mere siger noget om forældrenes syn på museer. Min erfaring er, at hvis et museumsbesøg præsenteres på den rigtige måde, så er børn med på det hele.

Selv har jeg uden mindste dårlig samvittighed slæbt børn og unge med på et par særligt udvalgte museer, jeg syntes, de skulle se. Ikke til timelange doserende gennemgange, men et besøg på en god times tid, hvor vi sammen har oplevet, hvordan eksempelvis en masse forvirrende enkeltprykker på afstand bliver til en åkande i Monets havedam.

Retfærdigvis skal det også med, at de unges umiddelbare begejstring af og til har været til at overse. Men noget for noget. Jeg har så til gengæld måttet bruge timer af mit liv på en minutiøs gennemgang af udvalget i et utal af tøjbutikker, parfumeafdelinger og souvenirforretninger, før vi i fælles udmattelse er segnet om på en fortovscafé, hvor vi over en tiltrængt coca og un demi panaché har betragtet folkelivet og gjort status over dagen.

Belønningen for min insistens kommer, når de unge år efter år har betroet mig, at det netop var museumsbesøgene, de husker, dem, der satte sig varige spor.

Når jeg har haft børn med på "konfirmationsrejse" til Paris, har jeg lovet dem, at de nok skulle komme til at opleve de verdenskendte seværdigheder. Men ikke dem alle. For eksempel har de på forhånd vidst, at Disneyland ikke var med på min liste. For Disney og Paris er altså ikke det samme i min optik.

Mine argumenter har for det første været, at jeg ville vise dem Paris og ikke bruge en dag på at stå i kø til de forskellige attraktioner. For det andet, at et besøg i Disney efter min mening er en herlig familieudflugt med forældre og søskende. En oplevelse, der passer bedre til en efterårsferie, hvor vejret stadig er mildt, turiststrømmene minimale og ventetiden til attraktionerne derfor meget mere overskuelige.

Til gengæld er de blevet stillet en masse andre og anderledes oplevelser i udsigt. Hvilket alle mine medrejsende har accepteret uden mindste muggeri. I hvert fald har jeg aldrig oplevet, at nogen har takket nej til at komme med mig til Paris på de givne vilkår.

☒Coca cola begge ord har tryk på sidste stavelse. Un demi panaché er en halv liter blandet øl og lemonade.

Hvor skal vi bo?

Når beslutningen om, at turen går til Paris, er taget, drejer de næste spørgsmål sig om, hvor man skal bo. For uanset om man er på grupperejse, i campingvogn eller har booket over nettet, er det med den adresse som udgangspunkt, Paris skal opleves.

Hvad enten I ankommer med tog, fly eller bil, er en del af hjemmearbejdet derfor at finde ud af, hvordan I kommer dertil.

Find gaden eller nærmeste metrostation på kortet og skriv ned, hvilke tog og metrolinjer I skal tage fra lufthavnen, stationen eller busterminalen hen til adressen. Kører I selv, vil det spare jer for megen køren rundt, hvis I er klar på, ved hvilken afkørsel I skal dreje af fra Périphérique'en, ringvejen rundt om Paris. For det er der hverken tid eller mulighed for at tage stilling til, når det først går løs i det parisiske trafikinferno. En gps er en fin hjælp, men igen: et generelt overblik over byen er ikke at foragte.

Et andet spørgsmål, bilisterne skal overveje inden afrejsen, er, hvor de skal gøre af bilen efter ankomsten. Om hotellet har en parkeringskælder eller man skal ud og finde en Parking.

Der er masser af parkeringshuse i Paris. Men de er ikke gratis og prisen pr. døgn afhænger af, hvor centralt de ligger. Der gives som regel rabat alt afhængig af, hvor mange dage man booker sig ind. Men beslutter man sig eksempelvis for midt i ugen for at køre op og se Monets Have, starter taxametret altså forfra. Det vil desuden være en god idé at sikre sig, at parkeringshuset har åbent i weekenden.

Parkering i de parisiske gader kan ikke anbefales. Det koster kassen at holde ulovligt, og det hjælper ikke at spille dum overfor byens korps af emsige parkeringsvagter, da en af deres kvalifikationer er, at de er ude af stand til at skelne mellem indfødte og turister.

Tager man alligevel chancen og håber på, at DK-skiltet kan give gratis parkering, er det med risiko for, at bilen på et tidspunkt er væk. Når bilisten så henvender sig til politiet for at anmelde tyveriet, lyder beskeden, at den er kørt væk på et fejlblad og kan afhentes på korpsets parkeringsplads. Mod betaling forstås. Og løsesummen afhænger af, hvor mange dage bilen har optaget politiets parkeringsplads.

Ankomsten og hvad så?

Når familien er blevet indkvarteret, vil jeg som det første anbefale en lille rundtur i nabolaget for at få styr på verdenshjørnerne og vejen til nærmeste busstoppested og metrostation. Ligesom det er en god idé, inden sulten indfinder sig, at kigge efter en restaurant, hvor aftensmaden kan indtages, eller butikker, hvor der kan købes ind til morgenmad og frokost.

Det kan også anbefales at gå ind i en af byens utallige bladkiosker og investere en halv euro i et af de små ugeblade, "l'Officiel" og "Pariscope", der fortæller om ugens aktuelle begivenheder, udstillinger, museer og seværdigheder. Ligesom det vil være en god idé at investere i et detaljeret bykort, hvis man ikke har et med hjemmefra.

Og ikke det mindst vigtige: Find en hyggelig café, hvorfra I kan tage byen og dens liv i øjesyn og skåle på, at I er kommet frem og nu begynder ferien i den dejligste af alle verdens storbyer.

*Kioskernes logo er fjerpenen, mens Tabac'erne, caféer med salg af tobaksvarer, metrobilletter, telekort og lotterisedler, har en rød cigar over indgangen
Foto: Aase Nørrung*

Rundt i byen

Hvordan vi kommer fra A til B uden at bruge den dyrebare tid på overflødig transport.

Der er nogle, der synes, at man ikke kan komme rundt i Paris uden at have fire hjul under sig. Men inden du som chauffør beslutter dig den transportform, bør det overvejes en ekstra gang, om det nu også er den måde for familien at opleve Paris på. For trafikken er tæt det meste af døgnet, cyklister, motorcykler og taxaer fløjter om ørene, og med mangel på parkeringspladser og mange ensrettede gader, er det en cocktail, der kan få selv den bedste chauffør til at køre i ring og gå ud af sit gode skind. Ikke mindst på en varm dag med tørstige og trætte unger på bagsædet.

I stedet vil jeg appellere til den sunde fornuft, der siger metro, busser, sporvogne og så ellers bentøj for resten.

De to nyttige småblade, L'officiel og Pariscope, koster under en euro - tilsammen - og udkommer om onsdagen

Bus- og gåture tager lidt længere tid, men da de foregår på jordens overflade, er de med til at give en ganske god fornemmelse af byens størrelse og geografi, for ikke at tale om alle de sjove oplevelser, der kommer ganske gratis til undervejs. Så afsæt lidt tid til at sætte jer ind i byens forskellige transportsystemer, inden det for alvor går løs. Det betaler sig.

I den forbindelse er det min erfaring, at det med at finde rundt med Metroen er noget de fleste større børn er vilde med. Så jeg har altid taget mig tid til at forklare dem systemet og så ellers overladt det til dem at føre an gennem det underjordiske virvar af gange og trapper. Går de forkert, spørger jeg henkastet, om de nu er helt sikre.

For det med at gå forkert i metroen, komme med den forkerte linje, i den forkerte retning, sker for alle. Men én regel skal ubetinget overholdes: Vi følges ad. Hele tiden. Ikke noget med at løbe i forvejen. Der er så mange mennesker, gange, trapper og udgange, at det nærmest er umuligt at finde hinanden igen, hvis vi bliver væk for hinanden.

En veninde fortalte mig en rædselsberetning om, hvordan hun og hendes teenagesøn var kommet i diskussion om hvilken opgang, de skulle vælge. Trætte og tørstige holdt de hver på deres, til moderen gav op og lod ham tage "sin trappe".

Til hendes store rædsel kunne hun ikke få øje på sønneke oppe på gaden. Grebet af panik fór hun rundt til de andre opgange, inden hun ude af sig selv af bekymring gik tilbage til hotellet for at få hjælp. Her ventede det unge menneske foran indgangen og spurgte, med en stemme fuld af bebrejdelse, hvor hun blev af! Resten af tiden fulgtes de ad uden flere diskussioner.

Men generelt går det fint, og de unge stifindere går vældigt op i at hjælpe familien sikkert rundt i den parisiske undergrund.

Paris rundt med   **og**

RER: forkortelse for Réseau Express Régional, omegnstog som bl.a. kører til Versailles.

T: forkortelse for Tramway, sporvogne, der kører som ringlinje om Paris til La Defence og i Saint Denis

Paris er som sagt forsynet med et såvel overjordisk som underjordisk offentligt transportsystem med mange linjer, mange afgang og er generelt uhyre logisk opbygget. For nybegyndere er Metroen nok den nemmeste at give sig i kast med. Den er hurtig, rimelig driftssikker – vi er jo i Paris - men kørslen gennem de mørke tunneller er i længden lidt kedelig. Og når varmen hænger oppe i gaderne, er der ikke meget kølighed at hente i dybet. Tværtimod er luften stillestående og beklumret, man sveder tran og føler sig helt klæbrig.

Så har jeg tiden til det, og det er et af turistens privilegier at have masser af tid, tager jeg hellere bussen og nyder at komme på sightseeing gennem byens mange og forskelligartede kvarterer med udsigt til folkeliv og seværdigheder.

Eksempelvis kører linje 39 fra Gare du Nord hen ad de store boulevarder, krydser Louvres gård og Seinen, inden den fortsætter ud gennem Montparnasse med diverse udsigter til Eiffeltårnet, inden den ankommer til det store svømmeland, Aquaboulevard, ved stationen Balard.

Så efter ankomsten, foreslår jeg, at I som noget af det første går ned til billetlugen på den nærmeste Metrostation og beder om "un grand plan" med tilføjelsen "s'il vous plaît". Den store plan, der som regel står på disken, så man kan pege på den, er et nyttigt folde-ud-kort over samtlige metro-, bus-, RER- og sporvognslinjer.

Le Métro

Når man skal med metroen er der to spørgsmål, der skal stilles, inden man stikker billetten i automaten: Hvor er jeg? og Hvor skal jeg hen? Altså Fra hvilken metrostation til hvilken metrostation?

Her følger nogle eksempler på, hvordan I kommer fra A til B:

1: I står på Gare du Nord og skal til Notre-Dame på Cité-øen. Både Gare du Nord og Cité ligger på metrolinje 4 med endestationerne Porte de Clignancourt og Porte d'Orléans (Mairie de Montrouge). Til Cité følger I skiltene mod Porte d'Orléans. Tilbage til Gare du Nord følger I skiltene mod Porte de Clignancourt.

2: I står på Pigalle og skal til Eiffeltårnet, der ligger ved metrostation Bir-Hakeim (Trocadéro er også en mulighed). Her skal der skiftes undervejs. Fra Pigalle vælger I Direction Porte Dauphine , linje 2. Skiftet sker på metrostationen Charles de Gaulle Étoile til linje 6, der kører mellem Charles de Gaulle Étoile og Nation.

3: I har været oppe i Eiffeltårnet, og næste besøg gælder Det naturvidenskabelige Museum, Cité des Sciences et l'Industrie i Parc de la Villette, metrostation Porte de la Villette.

Her har I to muligheder.

1: At køre med linje 6 tilbage til Charles de Gaulle Étoile, hvor der skiftes til linje 2 mod Nation med endnu et skift på Stalingrad til linje 7 med endestationen La Courneuve 8 Mai 1945.

2: At fortsætte med linje 6 mod Nation, der på denne strækning flere steder kører som højbane. På Nation skiftes til linje 2, Direction Porte Dauphine for derefter at foretage endnu et skift på Stalingrad som i eksemplet ovenover.

Til hjælp er der over dørene i hver togvogn en oversigt over samtlige stationer på linjen og med fremhævelse af de stationer, hvor man kan skifte linje, Correspondance, så man kan følge med undervejs. Ligesom mulighederne for linjeskift også er markeret med store skilte på perronerne.

Det skal også nævnes, at man kan benytte **RER**, de hurtige omegnstog, der krydser Paris, uden at det koster ekstra. Men ordningen gælder kun inde i selve Paris. Kører man ud over bygrænsen, der går ved ringvejen, Le Périphérique, koster det en tillægsbillet, som betales ved udgangen.

Bybusserne

Første gang man besøger Paris kan bus systemet godt virke lidt forvirrende og mere besværligt end metroen. Men i brug har det som tidligere omtalt også sine fordele.

Busruterne udgår, som metroerne også gjorde det oprindeligt, fra byens gamle byporte eller fra de store banegårde. Ved portene er anlagt store terminaler, hvor de rejsende skifter til forstads busserne.

På hver bus står endestationen foran, mens der på siden står endestationerne og de forskellige knudepunkter, den passerer på sin rute. På siden af linje 39 står der eksempelvis Gare du Nord og Issy-Frères Voisins med knudepunkterne Palais Royal – Louvre – St. Germain des Près – Sèvres-Babylone markeret på siden.

Som i Metroen er der i bussen et kort over alle stoppestederne på ruten, ligesom hvert stoppested annonceres. Ude på ruten er stoppestedets skrevet på læskuret, og her finder man også en plan over samtlige stoppesteder på den pågældende rute.

Mange busruter har fælles forløb med metrolinjerne under gaderne og har stoppesteder ved metronedgangene. Men i starten kan man som turist godt blive lidt forskrækket, når bussen, måske på grund af ensretninger, pludselig drejer af væk fra den store boulevard og kører ind ad ukendte lokalgader. Men prøv at tøjle panikken og i stedet nyde folkelivet i et ukendt kvarter. Fare vild gør man sjældent. Man er bare lidt længere om at finde derhen, hvor man skal. Til gengæld måske en oplevelse rigere.

Når det gælder busserne, skal man være opmærksom på, at de ikke kører så længe om aftenen som Metroen, der kører til ved 1-tiden. Der er særlige natbuslinjer, Noctilien, som kan ses på "Den store Plan". En anden lille hage ved busdriften er, at en del ruter ikke kører søn-og helligdage. Men det står på angivet køreplanerne i læskurene.

Sporvognslinjerne

Sporvognsdriften – Le Tramway – er en forholdsvis ny og yderst behagelig transport i Paris. T3a kører på Paris' indre ringgader i et nyanlagt grønt spor, fra Pont du Garigliano i 15 arrondissement til Porte de Vincennes, hvor der skiftes til T3b med endestationen Porte de la Chapelle. Der er også to sporvognslinjer i Paris' omegn. T1, som kører mellem Les Courtilles og Noisy-le-Sec nord for Paris, og T2 mellem Pont de Bezons og Porte de Versailles, syd og vest for byen, hvor sporet på en lang strækning går langs Seinen. En tur, der varmt kan anbefales.

Hvor købes billetterne?

I Paris kan de samme billetter bruges i såvel Metro, busser, sporvogne som i Funiculairen, kabelbanen, op til Sacré Coeur. De købes enten på metrostationerne eller i en Bureau de Tabac, caféer med tobaksudsalg. Hører det franske sprog ikke til spidskompetencerne, foreslår jeg, at I køber jeres billetter i stationens billetsalg, for der står alle billettyper og priser trykt på glasvæggen, så man kan pege på det ønskede.

Hvad koster billetterne?

Et bundt med 10 billetter, un carnet, koster godt 13 euros, og for børn mellem 4 og 9 år er prisen det halve. Børn under fire år kører gratis, hvis de ikke optager et sæde.

På stationerne kan man også købe turistbilletter til 1, 2, 3, 4 og 5 dage, Paris Visite, der gælder til ubegrænset kørsel i tre zoner. Priserne ligger mellem 10½ og 34 euros. For børn er prisen den halve. Derudover giver turistbilletterne rabat på entrebilletter til visse museer og seværdigheder.

Læs mere på hjemmesiden www.ratp.fr RATP: Régie Autonome des Transports Parisiens

Hvor langt og hvor længe gælder billetterne?

Billetterne gælder for transport i tre zoner, eksempelvis til metroens endestationer. I metrosystemet gælder en almindelig billet så længe, man bliver nede i metrosystemet. Altså med diverse skift. Man kan ligeledes benytte RER-togene inden for bygrænsen. Det samme gælder selvfølgelig også for turistbilletter.

Med bus og sporvogn gælder billetten en time og fyre minutter. Billetten klippes ved hvert skift, og man kan skifte mellem bus og sporvogn, som man lyster. Derimod kan der ikke foretages skift mellem det overjordiske og underjordiske system på den samme billet. Den regel gælder selvsagt ikke for de særlige turistbilletter.

Tursækken pakkes

Så er det tid til at komme af sted. Og selvom det ikke kan gå hurtigt nok for ungerne med at komme hen og stå ansigt til ansigt med Eiffeltårnet, så brug alligevel lidt tid på at pakke tursækken med alt det nødvendige til en lang dag.

I hver børnesæk skal der en flaske isvand. Lagt i frostboksen aftenen i forvejen og inden afgang pakket ind i en våd avis og en plastikpose. Smeltevandet drikkes undervejs, og der fyldes efter ved de kommunale vandposte i gader og parker.

Kan det parisiske postevand drikkes, eller skal det være købevand, spørges der igen og igen. Selv holder jeg mig for det meste til det kommunale, men må også indrømme, at det ind imellem kan have en lidt for kraftig klorsmag.

Men masser af parisere drikker det, eventuelt suppleret med flaskevand til maden. For flaskevand er ikke gratis, og der skal jo nogle liter til, når solen brager ned over byen fra en skyfri himmel. Så derfor er det op til hver enkelt familie at beslutte, hvad der skal drikkes. For drikkes det skal der. Derudover skal sækken rumme det medbragte gods fra solhat til briller og bolde.

Den velassorterede voksensæk rummer foruden det allerede nedpakkede også en wc-rulle, som udover sin egentlige bestemmelse også har en uovertruffen nytteværdi dagen igennem til at tørre alt fra snotnæser og fedtfingre til knive og bænke med duelorte.

Plastikposerne er til alt fra våde bukser og rester fra frokosten eller til de sære, sjove eller mystiske ting, der skal med hjem til nærmere undersøgelse. Også en éngangsvaskeklud og et plaster kan der måske også findes et hjørne til sammen med kuglepen og notesbog.

Men lad være med at opbevare vigtige ting som pung, papirer og kamera i rygsækken. For når I på et tidspunkt skal hjem, og det er blevet myldretid, og alle står som sardiner i dåse, så har I ikke den mindste føling med, hvad der sker bag ryggen på jer. Og opdager derfor ikke at en lokal langfinger med kniv skærer hul i bunden af sækken og tømmer den for værdier. Det er sagt på godt jysk en rigtig træls oplevelse.

For desværre er det med at være på vagt og passe på lommetyve noget, der skal tages seriøst, da det er et reelt problem alle de steder, hvor der er mange mennesker og trængsel som ved turiststederne og i Metroen.

Derfor kan jeg kun anbefale de danske mænd at droppe den sære skik, de har med at bære rundt med hele den rørlige formue i baglommen. De tror, de kan mærke, hvis nogen prøver at liste tegnebogen op. Men når der mases og skubbes fra alle sider, sker det på et splitsekund. Og gerningsmanden ser man ikke. Han er pist væk i mylderet.

Så hvorfor bruge kostbar ferietid på politistationen, på at spærre diverse plastikkort og på at skaffe nye papirer og pas, for ikke at tale om alt bøvlet efterfølgende, når man kan lade alt det, der ikke skal bruges af papirer og nøgler i ferien blive hjemme. Efterlad i stedet værdierne på hotellet og tag kun det med, der skal bruges i dagens løb. Eventuelt i en pengekat eller i en lynlåslomme.

En løsning kunne være at overlade ansvaret for værdierne til **Mor**, som putter dem i sin skuldertaske med lynlås og en rem så lang, at den kan gå over hovedet. Når det så går løs i trængslen, gør hun ligesom sine franske medsøstre og knuger tasken ind mod brystet.

Med hensyn til det uundværlige kamera, så ligger det godt og rimeligt trygt i en kedelig mulepose eller plastikpose sammen med bykortet.

Nu vi er ved de lidt triste sider af denne skønne by, så lader man selvfølgelig ikke sin bagage ude af syne på turen fra ankomststedet til hotellet. Altså ikke noget med at lægge kufferter og tasker ind under sæderne i toget, for de kan så let som ingenting lirkes ud fra den anden side. Ligesom man heller ikke lader tasker og poser passe sig selv på fortovet, mens man selv står med overkroppen halvt inde i bagagerummet.

En sidste ting: Når I hæver penge i automater på gaden, så tag bestik af omgivelserne. Ligesom der er også mange advarsler mod lommetyve, der kommer for tæt på ved at bede turisten om at hjælpe med at finde vej på et kort, mens andre kommer rendende med guldringe, som de mener turisten har tabt. Alle kneb gælder i en by med mange fattige og sultne.

Frokost i det grønne

Tilbage til det lidt sjovere: indkøb af frokost. Maden købes lokalt. Det vil sige, at vi enten handler i nabolaget og tager det med i rygsækken, kølet ned af det medbragte fryseelement. Eller vi satser på at købe ind dér, hvor vi skal hen eller på de gademarkeder, der holdes rundt om i byen ugen igennem. En ny kæde, Monope, har et varieret udvalg af færdigretter, salater og take-aways.

Planlæg dagsruten, så frokosten kan indtages i en af Paris' dejlige parker eller på en bænk i de mindre anlæg, squares, som byen har så mange af. I udsøgt selskab med parisere, der holder frokostpause, dagplejemødre, som lufter de medbragte småbørn på legepladsen, til lyden af stønnende motionister, snorkende dagdrivere og snakkende skoleelever, der får sig en smøg inden næste time. Alle under behørigt opsyn af uniformerede parkbetjente, der fluks støder i deres skingre fløjte, såfremt reglementet overtrædes.

For det meste opretholdes ro og orden dog blot ved, at de står og snakker sammen i deres lille skilderhus, alt imens gartnerne er i gang med at luge og vande de smukke bede, som fra det tidlige forår til langt ud på efteråret er en sand øjensfynd.

Efter affodringen er det tid til at nyde en velfortjent pause, "faire la sieste", som man siger i Paris, når der skal slappes af i skyggen. Og mens ungerne suser rundt, spiller bold eller tager sig en lur på græsset, kan de voksne følge trop, lufte fødderne, skrive postkort eller planlægge dagens næste besøg.

Til beroligelse er langt de fleste parker og anlæg i Paris indhegnet og med låger ud mod gaden. Også de særlige legepladser for småbørn, hvortil kun voksne ifølge med børn har adgang, er indhegnede, så de små ikke skal forvilde sig ud i resten af parken i et ubevogtet øjeblik.

For øvrigt skal det med middagspausen tages yderst alvorligt, selvom Paris en oplevelse, som de voksne ikke altid føler, at de kan få nok. Men den kræver også en vis portion råstyrke. Der skal simpelthen frikvarterer til, hvor alle kan lade op til et nyt livtag med verdensbyen.

Indtil det lyder: Jeg skal tisse!

*Udvalget i de parisiske grøntbutikker er stort, og man kan købe præcis den mængde, der er brug for til dagens frokost i det grønne. Det samme gælder indkøb af brød og pålæg
Foto: Peter Bjørn Franseschi*

For hvor der kommer noget ind, skal der nødvendigvis også noget ud. Men af erfaring ved jeg, at det ikke altid er så ligetil at finde et wc og slet ikke i den fart, der tit er påkrævet.

Heldigvis er det blevet lettere at komme af med noget i Paris, end det var for år tilbage, hvor løsningen meget ofte var at gå ind på en café og bede om at låne toilettet. En anmodning ikke alle caféer var - og er - lige begejstrede for – især ikke dem på de populære turiststeder. Og hvis man så allernådigst fik lov til at frekventere de lokale aftrædelsessteder, var de som oftest nogle ret uhumske pedallokummer uden wc-papir. Små ildelugtende rum, hvor gulvet sejlede i tis, som ungerne under ingen omstændigheder ville benytte, om de så risikerede sprængt blære.

Den side af pariserlivet er som sagt blevet bedre de senere år. Caféstændarden er generelt fin med rigtige kummer, papir og sæbe ved håndvasken. Meget ofte er der også wc'er i parker og ved legepladser – dog ikke altid med papir. Derudover er der opstillet en hel del fortovstoiletter med automatisk rengøring efter besøg, som vi også kender dem fra danske storbyer. Men i Paris er de gratis i brug.

Værd at vide: Butikkerne har normalt åbent kl. 9 – 18.30/19.30. Mange mindre handlende holder middagslukket. Da mange butikker har åbent hele lørdagen og søndag formiddag, holder mange eksempelvis bagere og fødevarerbutikker lukket om mandagen, ligesom det er ret almindeligt, at en del butikker og restauranter holder ferielukket, Fermeture annuelle. Nogle forretninger, især stormagasiner, er lukkede på helligdage og de nationale helligdage. Men fortvivl ikke, ingen behøver at sulte i Paris, da der altid kan findes butikker, der holder åbent til langt ud på aftenen.

Ud og spise

Fordi man er udenlands behøver aftensmaden ikke at bestå af burgere, spaghetti eller pizza alle ugens dage. En del af oplevelsen ved at være udenlands er jo også at spise på restauranter, der serverer de lokale specialiteter som indvolde (tripes), blodpølser (boudins) eller snegle (escargots)

Spørg til side: Rigtig mange restauranter serverer måltider, børn er trygge ved at spise, som grillstegt kylling (poulet rôti), bøf (bifteck) eller hakkebøf (bifteck haché) med friter (avec des frites).

*En vigtig del af oplevelsen er pausen på de lokale legepladser med mulighed for at få brændt noget krudt af
Foto: Morten Kjeldsen*

Gennem årene har jeg også haft gode erfaringer med at lade børnene – og voksne med for den sags skyld – kaste et diskret blik rundt på de medspisendes tallerkener. Måske er der noget, der frister, og så kan man spørge, hvad retten hedder. En anmodning, jeg aldrig har oplevet blive taget ilde op. Tvært imod vil de adspurgte gøre alt for at forklare, hvad der ligger på deres tallerken, behørigt understreget af fagter og lyde, som illustrerer såvel hvilket dyr, der har lagt kød til retten, som hvordan den i øvrigt smager.

Mange børn er også med på at prøve noget nyt som for eksempel den nordafrikanske ret couscous med grønsager, dampede semuljegrryn, kylling, lamme- eller oksekød og de arabiske krydrede pølser, mergues. Ligesom byens mange pakistanske restauranter serverer kylling- og lammeretter, der ikke nødvendigvis er hot-hot målt med danske børneganer. Også de kinesiske restauranter er altid et sikkert hit, især dem i byens kineserkvarterer, 13. arrondissement, hvor retterne laves i harmoni med de omkringboendes smag.

Kulinarisk er Paris helt klart præget af Frankrigs fortid som kolonimagt. Mange franskmænd har boet og arbejdet i de oversøiske besiddelser og har på den måde lært at sætte pris på de fremmede spiser. Ligesom byen rummer et hav af indvandrere, der sværger til deres hjemlands eksotiske retter. Så ud over at nyde det franske køkkens specialiteter, har vi turister altså også en enestående mulighed for at prøve mere eksotiske spiser.

Hører de medbragte børn til de mere forsigtige, serverer mange af byens caféer forskellige udgaver af omeletter, hjemmesmurte sandwich med ost, paté eller skinke og ikke mindst den originale udgave af parisertoast, en Croque Monsieur.

Blandt børnenes favoritter hører også de franske desserter som crème caramel og chokolademousse (mousse au chocolat), hvis de da ikke hellere venter og får en nystegt pandekage (une crêpe) med Nutella i en af byens utallige pandekageboder. Og går turen over til den lille ø, Ile Saint-Louis, så er der dømt is fra byens mest berømte isbutik, Berthillon, der ligger i rue Saint-Louis en l'Île 33 i 4. arrondissement. Og hvorfor ikke lade børnene selv købe isen, der på fransk hedder "une glace", udtalt som det danske glas.

Ingen behøver altså at gå sultne i seng i Paris. Hvis de vel at mærke kan holde sig vågne til spisetid. For i Frankrig spiser man generelt senere på aftenen, end vi er vant til. Sådan hen efter otte. Men Paris er byen for alle, så selvfølgelig er der både masser af restauranter og cafeterier, der serverer varm mad dagen igennem.

Jeg nævnte tidligere, at det er i orden at kigge på, hvad andre spiser. I al stilfærdighed forstås. For netop på restauranter kan man iagttage en forskel i dansk og fransk kultur. I Frankrig er det eksempelvis ikke velset, at børnene futter rundt mellem bordene, når de er færdige med at spise. Franske børn er fra små opdraget til at spise på restaurant med dertilhørende bordskik og stilfærdig optræden. Så måske er det hér, den medbragte blok og tusserne skal i sving.

*For Screeja er lykken en
chokolademousse
Foto: Peter Bjørn Franseschi*

En anden forskel i café- og restaurationslivet, der skal gøres opmærksom på, handler om cafépriser. Går man ind på en café og bestiller drikkevarer ved baren, er det underforstået, at de skal indtages ved baren. Og derfor bliver man ikke populær, hvis man tager kopper og glas med hen til et bord i caféen eller ud på fortovet. Det er tjenerens job.

Man kan godt bestille sin øl ved baren, men hvis den ikke skal drikkes der, sætter man sig hen og venter på, at tjeneren kommer med den. Derfor vil man opleve, at prisen varierer. Den afhænger simpelthen af, hvor langt tjeneren skal gå med glasset. Den afhænger i øvrigt også af, hvad klokken er slået, da priserne er højere om aftenen.

Jeg vil kun nævne en enkelt restaurant, som jeg har erfaring for, at børnene synes er rigtig sjove at komme på: Chartier i rue du Faubourg Montmartre nr. 7 med indgang i gården. Chartier er en gammel folkelig restaurant i art nouveau-stil med masser af spejle, stuk og malerier. Med travle tjenere, som iført lange, hvide forklæder, bærer stabler af fyldte tallerkener fra køkkenet til de hungrige gæster, og som skriver bestillingerne ned på dugen til brug for den senere afregning.

Her er en masse at se på og altid noget med pomfritter til. Men man skal være indstillet på, at det er et sted, hvor man spiser, men ikke bliver hængende, da nye gæster venter udenfor på at komme til fadet. Kommer I ved middagstid eller omkring 19-tiden, er der ikke så meget pres på som senere på aftenen. Ligesom I ikke skal lade jer skræmme af, at der ofte er kø foran indgangen, for den afvikles rimeligt hurtigt og gelinde af en venlig, men bestemt dørmand.

*På restaurant Chartier fik Daniel sin yndlingsret, grillet kylling med friter. Der er en masse at se på, mens man er der. Blandt andet synes ungerne, det er skægt, når tjeneren gør regningen op på papirdugen
Foto: Aase Nørrung*

Metro: Linjerne 2 og 8 til Grands Boulevards

Slå antennerne ud

Ved første øjekast ligner Paris alle andre storbyer. Men ved det andet er der en masse i gadebilledet, der ikke er lige som derhjemme. Små og større ting som er med til at give børnene en oplevelse af at være kommet udenlands, får dem til at stille spørgsmål og erfare, at ting kan gøres på flere måder.

For at hjælpe dem lidt i gang har jeg mange gange stillet opgaven: Find fem ting, som du synes er mærkelige eller anderledes. Hertil svaret har været et tvært: "Jeg kan da ikke få øje på noget". Men med lidt førstehjælp kommer de i gang, og resten af turen er det blevet lidt af en sport at finde forskelligheder. Også nogle, jeg aldrig selv ville have tænkt over.

Et eksempel kan være de grupper af voksne, der ved frokosttid eller sidst på eftermiddagen samler sig foran en dør med det franske flag, tricoloren, vejende over.

Forklaringen er, at de venter på, at børnene får fri fra skole. De små, franske skolebørn bliver fulgt i skole om morgenen og hentet igen om eftermiddagen. Men da døren ind til skolen er låst, må forældre og store søskende stå udenfor og vente på, at de små elever kommer ud. Klassevis og fulgt til dørs af deres lærer.

Da mange mødre i dagens Paris er udearbejdende, passes de små børn enten i vuggestue, crèche, eller af en dagplejemor, la nounou. Fra tre-årsalderen begynder børnene i børnehaveklasse, école maternelle, og derfor er børnehaver et særsyn. Fra de er mellem seks og elleve år, går franske børn i école primaire, hvorefter de kommer på collège og for de flestes vedkommende videre til fagskoler eller på gymnasiet, lycée, for at tage en studentereksamen, baccalauréat eller bac.

Er man franskkyndig, kan det også være interessant at studerer skolekantinens madplan, som hænger i et lille udhængsskab ved siden af skoledøren. Mange franske børn får serveret varm mad til middag på skolen, og de spises ikke af med et stykke lasagne eller pizza. Man er vel i Frankrig! Så det er tre-retters menuer, der sættes til livs i de franske skolekantiner.

Men også besøg i de kvarterer, som er hjemsted for byens etniske minoriteter, kan aktivere forundringsknappen og give mere end rigeligt stof til snak og eftertanke. Jeg har været med til at diskutere både kolonialisme, socialpolitik, indvandring og religion.

De kinesiske kvarterer: det største ligger mellem Avenue d'Ivry og Avenue de Choisy i 13. arrondissement. Metro linje 7 til Tolbiac. Det andet og mindre ligger i et område, som deles med arabere, afrikanere og jøder, ved Boulevard Belleville og rue de Belleville i 20. arrondissement. Metro- linjerne 2 og 11 til Belleville

Det mest kendte jødiske kvarter er Le Marais – kvarteret mellem rue de Rivoli og rue des Francs Bourgeois i 4. arrondissement, hvor der i blandt andet rue des Rosiers ligger der flere jødiske restauranter og forretninger med kosher-mad. Metro linje 1 til St-Paul. Et mindre jødisk kvarter ligger i 9. arrondissement i gaderne omkring rue Richer. Metro-linjerne 2 og 8 til Grands Boulevards.

Det afrikanske kvarter med blandt andet fødevarer og afrikanske stoffer ligger i gaderne mellem Boulevard Barbès og rue des Poissonniers i 18. arrondissement. Metro-linje 4 til Château Rouge

Det arabiske kvarter, la Goutte d'Or, ligger i gaderne mellem Boulevard Barbès og Boulevard de la Chapelle i 18. arrondissement. Lørdag formiddag er der et kæmpe fødevaremarked langs højbanen med alverdens eksotiske spiser. Metro-linjerne 2 og 4 til Barbès Rochechouart

Det indiske kvarter er et handelskvarter med hindu-varer på rue du Faubourg Saint-Denis og de mindre sidegader ved metrostationen La Chapelle i 10. arrondissement. Metro-linje 2 .

Efter en dag med mange oplevelser

Vel tilbage, mætte af oplevelser, trætte af støj og larm, skal der slappe af, inden aftensmaden. Med en kølig drink, fødderne oppe og snak om alt det, der er sket dagen igennem. Diverse fund skal granskes.

Men alle, der har været på storbyferie har også gjort den erfaring, det efter et par dage kan være svært at holde de forskellige dages oplevelser ude fra hinanden. Så når jeg har haft børn og unge med til Paris, har en del af turen været at skrive dagbog og tegne dagens rute ind på bykortet. Hver dag sin farve.

De store børn klarer selv at skrive ned, mens de yngre skal have lidt hjælp til skriveriet. Sammen kigges der på kort, ruten tegnes ind, alt mens de forskellige oplevelser repeteres én for én. Og endelig skal turberetningen suppleres med diverse entrébilletter, metrobilletter og andet fra dagens besøg.

Det tager lidt tid. Men på den måde falder dagens store og små begivenheder på plads, og vel hjemme i Danmark kan dagbogen både vises frem for kammeraterne og være en støtte til at genfriske turen i tiden fremover.

En fredag væk fra Paris

Paris er en by, der slider på kræfterne. Varmen, støjen og de mange indtryk tærer i en grad, så mange trænger til en lille lur hen på eftermiddagen. Som dagene går, bliver det stadig sværere at få ungerne ud af fjerene og med ud i byen. Min erfaring er, at sådan cirka midtvejs i ugen, går de fleste – børn som voksne - død, og reagerer med ugidelighed eller skænderier.

De første år blev vi så hjemme og tog en slappedag. Det hjalp på energien, men en dag på langs i PARIS var i min optik spild af god tid. I stedet fandt jeg på at tage ungerne med på skovtur. Væk fra Paris til et grønt, roligt og smukt sted. En dag, hvor der ikke skete ret meget andet, end at vi lagde os i græsset, døsede, spiste madder, læste, legede og skrev postkort til dem, der ikke var så heldige at være sammen med os i Paris. Et frikvarter, hvor vi samlede alle kræfter til endnu et livtag med storbyen.

Til sådan en slappedag findes der flere aldeles fortræffelige steder i eller i nærheden af Paris. Først og fremmest kan jeg varmt anbefale parken i Versailles, hvor I gemmer slotsbesøget til en anden gang eller nøjes med at se det udefra, hvorefter I drager ned i den bagerste del af parken til Marie Antoinettes lille landsby (Le Hameau).

Også Vincenneskoven er sådan et herligt sted. Både den del, der ligger tæt ved Porte Dorée, linje 8, og den mere vilde del ved Château de Vincennes, linje 1. Min erfaring er, at man sagtens kan leve med at kigge på

Efter en lang, varm og begivenhedsrig dag trænger små som store børn til at slappe af
Foto Aase Nørrung

det gamle borganlæg udefra, inden turen går over slotspladsen til skoven eller ind i Parc Floral, der ud over at være en botanisk have både rummer legepladser, restauranter og en musiktribune til friluftkoncerter.

En tredje mulighed er at tage sporvognen fra Porte de Versailles, linje T 2 mod La Défense til Issy Val de Seine, hvor dagen tilbringes i naturparken Ile Saint-Germain på den lille ø Les Moulineaux midt i Seinen. Er der kræfter til lidt sightseeing senere på dagen kan resten af øen beses. Der er også den mulighed, at man kan gå ad stien langs Seinen, på sporvognssiden, hen til nabøen Ile Seguin, også kaldet Renault-øen, fordi den tidligere var hovedsæde for Renault-fabrikkerne. Den epoke sluttede for en del år siden, og øen er nu ved at blive omdannet til et kulturcenter.

Inde i selve Paris kan den dejlige Parc des Buttes Chaumont, linje 7B, i det nordlige Paris varmt anbefales. Her er store plæner, bakker og et lille vandløb, hvor ungerne kan drøne rundt og plaske under et lille vandfald. Så husk håndklæde og skiftetøj.

Også Parc de la Vilette, museumsområdet indrettet på byens gamle slagteriarealer, omgivet af kanaler mellem Porte de la Villette, linje 7, og Porte de Pantin, linje 5, er et herligt skovturssted med masser af plads til fodbold. Det samme er Parc de Bercy, linje 6, som er Paris' gamle vinfrihavn, øst for Gare de Lyon.

Hjemme igen

Skal turen til Paris fremstå som andet og mere end en én-gangs-oplevelse, men som noget af det bedste, ungerne har været med til, skal turen repeteres. Det har jeg jo så gjort, når jeg siden har besøgt dem og deres familie. "Kan du huske dengang vi.....?", spørger de flere år efter. Og noget kan jeg da godt huske, mens andet er gået i glemmebogen.

Pyt så. Det er under alle omstændigheder herligt at høre, hvordan de, som tiden går, får et større overblik og en forståelse af det, de dengang så. For det er helt indiskutabelt, at der sker en fortløbende bearbejdelse af det oplevede i takt med, at erfaringerne øges.

Samtidig er det min erfaring, at de efter turen retter antennerne ind, når Paris nævnes i en eller anden sammenhæng. En proces, som de voksne helt klart kan hjælpe dem med ved eksempelvis at gøre opmærksom på, at nu kommer der noget fra Paris på tv.

*Når varmen ligger over Paris, kan det være dejligt at få kølet tæerne som her ved vandfaldet i Parc des Buttes Chaumont
Foto: Aase Nørrung*

Eller de kan lade feriebilderne køre i sløjfe på computeren, mens der skrælles kartofler eller vaskes op. På den måde bliver byen til andet og mere end Disney og shopping for lige så stille at havne på bedstepladsen blandt verdens storbyer.

Hvis uheldet er ude

Sygdom og uheld sker, selv for de bedste. Meget kan afhjælpes med et besøg på apoteket, og da pariserne går meget op i deres helbred, er byen velforsynet med apoteker. Men ellers gælder det om at have det gule sygesikringskort med i rejsetasken. De aktuelle regler kan læses på www.nyerejseregler.dk Husk desuden at kigge på familiens forsikringer. Måske er en rejseforsikring inkluderet.

Nyttige adresser:

Danmarks Ambassade, Ambassade du Danemark. Avenue Marceau nr. 77 i 16. arrondissement. Metro: Charles de Gaulle Etoile, linje 1,2,6 og RER A.

Det franske Turistbureau i Danmark: www.rendezvousenfrance.com

Turistbureau i Paris, Office de Tourisme de Paris. Rue des Pyramides nr. 25 i 1. arrondissement. Metrostation Pyramides, linje 7 og 14. Åbent alle dage kl. 9 -19 fra juni til oktober. Uden for sæsonen åbnes først kl. 11 og på helligdage kl. 10.

Læsestof: Paris bag facaderne, Paris til fods, Vide Verden Paris, Linnea i malerens have, artikler fra Paris på min hjemmeside www.aasenoerrung.dk

Seværdigheder og aktiviteter, som kan anbefales

Et skønsomt udvalg, som både børn og voksne kan have glæde af. Oplistet efter aldersgrupper, men selvfølgelig kan både ældre og yngre sagtens have fornøjelse af dem. Med hensyn til adresser, åbningstider og entrépriser vil jeg anbefale, at man orienterer sig på nettet eller i de to førømtalte småblade, l'Officiel des spectacles og Pariscope.

Især for de yngste børn:

Mester Jakel-teater i parkerne, spiller om onsdagen og i weekenden. Se i l'Officiel eller Pariscope under marionettes/guignols

Onsdagsaktiviteter i parkerne. I de store parker er der betalingslegepladser, der er åbne om onsdagen og i weekenden. I eksempelvis Luxembourgshaven er der også udlejning af små legetøjsbåde til at sejle med i springvandet, ligesom børnene kan få rideture på ponyer.

Zoologisk have i Jardin des Plantes i 5. arrondissement. Metrostation Jussieu, linje 7. Et lille menageri i forbindelse med den botaniske have. Her ligger også de store naturhistoriske museer, hvor der blandt andet kan ses dinosaurer.

Jardin d'Acclimation : En forlystelsespark for de mindre børn, anlagt i et hjørne af Boulogneskoven. Metro Les Sablons, linje nr. 1

Pariplage: En badestrand på kajen neden for Paris' Rådhus, som bliver anlagt hver sommer med sand og palmer.

Marché aux animaux, dyrehandlerne på Quai de la Mégisserie i 1. arrondissement, Metrostation Pont-Neuf, linje 7. Overfor på Cité-øen er der om søndagen et blomster- og fuglemarked på Place Louis-Lépine og Quai de Corse. Husk lige, at mange af forretningerne har åbent om søndagen, men til gengæld holder lukket mandag.

For de større børn:

Eiffeltårnet, Tour Eiffel, er nok det største must for alle Paris-farere, store som små. Det er også et fantastisk bygningsværk, som jeg aldrig bliver træt af – men kun har været oppe i én gang, nemlig da jeg besøgte Paris for første gang i 1965. Men at stå inde under det mellem de enorme ben, solidt plantet i Seins bred, er ganske enkelt betagende. Og man må endelig ikke snyde sig selv eller ungerne for at nyde tårnet i aftenmørket, hvor det er illumineret, og hvor et dansende lysshow hver hele time får tårnet til at ligne en kæmpestjerneaster

Der er altid mange besøgende og køerne er tit uendelige. Et godt forslag er at komme tidligt og at tage trapperne op de første to etager, hvorefter man kan tage elevatoren resten af vejen. Det er både mere spændende og billigere end at stå i kø. En anden grund til at komme tidligt er, at solen i løbet af dagen indhyller Paris i en varmedis, der gør det svært at skelne tingene ned på jorden.

Tour Montparnasse, højhuset på Montparnasse i 15 arrondissementet, hvorfra der på 59. etage er panoramaudsigt ud over hele Paris. Indgang på rue de l'Arrivée. Metro Montparnasse – Bienvenue linje 4, 6, 12 og 13.

Naturhistorisk Museum, Muséum national d'Histoire naturelle, rue Geoffroy-St-Hillaire 36, i 5. arrondissement. Metro Jussieu linje 7 og 10

Notre-Dame Katedralen, Cathédrale Notre-Dame og Tårnet, la tour. Foran kirken ligger nedgangen til det ældste Paris, Crypte archéologique du pavis de Notre-Dame. Optakten kan hjemmefra være at se tegnefilmen "Klokkeren fra Notre-Dame". Skal de også op i tårnet for at kigge efter klokkeren, er det en god idé at stå tidligt op, hvis ikke godt pariser-liv skal henslæbes i en nærmest uendelig kø.

Sacré-Coeur på Montmartre og det omliggende kvarter med malerne og tegnerne på Place du Tertre. Det er et meget koncentreret turistkvarter, hvor de stejle gader ender i trapper. Men på nordsiden af Montmartre er der også mange, stille "landsbygader" med udsigt over Paris, en vinmark, en lille landsbykirkegård, Cimetière Saint-Vincent og Parc de la Turlure, der er velegnet til at holde siesta og spise sin medbragte mad.

Aquaboulevard: Et stort indendørs badeland i 15. arrondissement, Metro Balard, linje 8. Der er også andre svømmebassiner, piscines, rundt om i Paris, så husk badetøj.

*August og storebror Viktor nyder udsigten fra toppen af Eiffeltårnet
Foto: Morten Kjeldsen*

Akvarium, Aquarium de Paris, Avenue des Nations Unies nr. 2. 16. arrondissement. Metro Trocadéro linje 6 og 9.

Vokskabinet, Musée Grévin, Boulevard Montmartre nr. 10 i 9. arrondissement. Metro Grands Boulevards linje 8 og 9.

Conciergeriet, de franske kongers første slot. Her sad Marie-Antoinette fængslet under Den franske Revolution, inden hun blev henrettet i guillotinen. Boulevard du Palais nr. 2 i 1. arrondissement. Metro Cité eller Saint-Michel linje 4 eller RER B og C.

Den naturvidenskabelige park, Parc de la Villette, med eksperimentarier for børn i alle aldre. Her ligger også den kuglerunde biograf, La Géode, med mulighed for at se tredimensionelle film. Avenue Corintin Cariou nr. 30 i 19. arrondissement. Metro Porte de la Villette linje 7

Tryllemuseet, Musée de la Magie, rue St-Paul nr. 11 i 4. arrondissement. Metro Saint-Paul linje 1

Cirkusskole, Le Zèbre de Belleville, åben onsdag og i weekenden, på Boulevard de Belleville nr. 63 i 11. arrondissement. Metro Belleville, linje 2 og 11.

Rulleskøjter, rollers, og bycykler, velib, – husk cykelhjelm. Om søndagen lukkes gaderne i den ene side langs Canal St. Martin og Bassin de la Villette for trafik, så der kan cykles og rulles på livet løs.

Velib er den parisiske udgave af bycykler. De lånes ved hjælp af kreditkort. Bruger man dem under en halv time er de gratis. Der kan også købes et dagskort. Cyklerne er kun til voksne

Der arrangeres fællesture gennem byen på rulleskøjter – se Randonnées à Rollers i småbladene.

Rulleskøjter, parins à roulettes.

Se på nettet ang. leje af rulleskøjter og cykler, velos.

Byrundture, circuits en bus. Se afgangsteder, ruter og priser i småbladene eller på nettet.

”Havnerundfart”, Der er flere muligheder for sejlture på Seinen eller gennem sluserne på Canal Saint Martin nordpå til Porte de la Vilette.

Jeg foreslår at kigge i småbladene eller gå på nettet under Promenades - Croisières Fluviales, hvor de forskellige muligheder, afgangsteder, tider og priser er oplyst.

Som alle andre børn syntes Nicklas, at Eiffeltårnet indtog førstepladsen. Men en sejltur på Seinen faldt nu også i smag

Foto: Anette Jespersen

Tour de France slutter på Champs Elysées. Se datoen på tourens hjemmeside.

Stade de France, visiterlestadedefrance, rundvisninger – også på engelsk – kl. 10-17 hver dag i skoleferien. Avenue du President Wilson indgang G i Saint Denis. RER nr. B til La Plaine.

Parc de Princes, hjemmebane for Paris Saint-Germain, 24, rue Du Commandant Guilbaud i 16. arrondissement. www.leparcdesprinces.fr Rundvisninger onsdag, fredag og lørdag eftermiddag. Metro Porte d'Auteuil, linje 10 eller Porte de Saint-Cloud linje 9

Disney, Marne-la-Vallée RER A4. www.eurodisney.com. Jeg har hørt om besøgende, der har oplevet at komme ud til en park, der var lukket på grund af den store tilstrømning i højsæsonen. Så det er måske en idé at booke billetter hjemmefra. www.eurodisney

Parc Astérix ligger 30 km. nord for Paris ad A1 ved frakørsel 7 og 8. Der kan også købes dagsudflugter med bus fra Paris eller man tager med RER B til Aéroport de Charles-de-Gaule terminal 1 eller 3, hvor man henvender sig ved skranken: Parc des Loisirs, hvorfra turen går videre til parken med bus. www.parcasterix.fr.

For teenagerne:

Invalidekirken, Hôtel des Invalides, med Napoleons grav, hospital for krigsinvalidere og med udstillinger af hærens udstyr gennem tiden. Metro: La Tour Maubourg, linje 8 eller Varenne, linje 13

Moskeen, Mosquée de Paris. Place du Puits de l'Ermite i 5. arrondissement. Metro: Place Monge, linje 7

Katakomberne, Les Catacombes . Huske lommelygte, lunt tøj og gode sko, da der både er mørkt, fugtigt og køligt i dybet under Paris. Metro: Denfert Rochereau, linje 4, 6 og RER B

Sacré-Coeur. Metro Anvers, linje 2. Den hvide kirke på toppen af Montmartre, er et besøg værd. Det gælder i øvrigt hele kvarteret med trappegaderne, udsigtspunkterne over Paris, horder af turister fra hele verden, portrættegnerne og malerne ved Place du Tertre.

Jeg anbefaler, at man går op ad de små, krogede og knap så trafikerede gader med huse tilbage fra dengang de senere så verdensberømte malere endnu var fattige og ukendte unge kunstnerspirer. Man kan spare benene ved at tage med kabelbanen, Le Funiculaire, som kører fra foden af de store trapper eller køre derop med den lille Montmartrebus, med endestation på Place Pigalle, Metro Pigalle, linje 2 og 12

Kirkegårde, især Père Lachaise er sidste hvilested for mange berømtheder. Boulevard de Menilmontant i 20 arrondissement. Metro: Père Lachaise, linje 2 og 3. Men også den lille Cimetière de Picpus, rue de Picpus nr. 35 i 12. arrondissement. kan være interessant at besøge for de større børn, der har læst om den franske revolution og de mange, der mistede hovedet i guillotinen. Metro: Nation, linje 1,2,6, 9 og RER A.

Søfartsmuseet, Musée de la Marine, Place du Trocadéro, Palais de Chaillot, i 16. arrondissement. Metro Trocadéro, linje 6 og 9.

Den romerske Arena, Arène de Lutèce, i rue de Navarre i 5. arrondissement. Arenaen blev bygget af romerne og er i dag et dejligt grønt område, der er velegnet til et frokost hvil. Metro: Place Monge, linje 7.

Dukkemuseum, Musée de Poupées, impasse Berthaud i 3. arrondissement Metro: Rambuteau, linje 11.

Orangeriet, l'Orangerie, med Monets store åkandemalerier. Jardin des Tuilleries i 1. Arrondissement. Metro: Concorde, linje 1, 8, 12.

Det etnografiske museum, Musée du Quai Branly, Quai Branly nr. 37 i 7. arrondissement. Metro: Alma-Marceau eller Pont d'Alma, linje 9 eller RER C.

Kunstmuseet, Musée du Quai d'Orsay, rue de la Légion d'honneur nr. 1. i 7. Arrondissement. Metro: Musée d'Orsay eller Solferino, linje RER C og 12.

Impressionismuseet, Musée Marmottan Monet, rue Louis Boilly nr. 2 i 16. arrondissement. Metro: La Murette, linje 9.

Triumfbuer, Arc de Triomphe, for enden af Champs-Élysées. Metro: Charles-de-Gaulle-Étoile, linje 1,2,6 og RER A og triumfbuen i La Défence, Grande Arche de la Défense, som er tegnet af den danske arkitekt Johan von Spreckelsen og ligger det arkitektonisk spændende højhuskvarter ved Seinen lige uden for bygrænsen. Metro: La Défense-Grand Arche, linje 1 og RER A.

Opéra Garnier, Palais Garnier på Place de l'Opéra. Besøg i det gamle teaterhus, hvor der stadig vises balletforestillinger. Åbningstiden er kortere de dage, hvor der spilles eftermiddagsforestillinger. Metro: Opéra, linje 3,7, 8 og RER A.

Modemuseum, Musée de la Mode, Le palais Galliera på Avenue Pierre 1.er de Serbien i 16. arrondissement. Metro: Iena eller Alma-Marceau, linje 9.

Modehusene i Avenue Montaigne og sidegader i 8. arrondissement. Metro: Champs-Élysées Clemenceau, linje 1 og 13. De små modebutikker i Marais-kvarteret, 4. arrondissement. Metro: Saint-Paul, linje 1.

Overdækkede passager. I Paris er der mange overdækkede passager, små forretningsgader, med alskens sære forretninger: Gallerie Vivienne og Colbert i rue Vivienne, 2. arrondissement, Passage Brady i rue du Faubourg Saint-Denis nr. 46 i 10. arrondissement, Passage Choiseul i rue des Petits-Champs 44 i 2. arrondissement og Passages des Panoramas og Jouffroy, Boulevard Montmartre i 9. arrondissement. Men der er også en del andre rundt om i det indre af Paris, især ned af rue Saint-Denis i 2. arrondissement.

Paris' Kloakker, Les Égouts, Quai d'Orsay i 7. arrondissement. Nedgang i anlægget for foden af Pont de l'Alma. Metro: Alma-Marceau, linje 9 og Pont de l'Alma, RER C.

Louvre, Musée du Louvre, Gennem Pyramiden i museets gård i 1. arrondissement. Metro: Palais Royal-Musée du Louvre, linje 1 og 7. Museet er kæmpestort, og det anbefales derfor at vælge en enkelt samling. Og så i øvrigt at stå klar ved indgangen, når museet åbner.

Chokolademuseum, Choco-Story, Boulevard Bonne-Nouvelle nr. 28 i 10 arrondissement. Metro: Bonne Nouvelle, linje 2 og 3.

Markeder: Ugen igennem afholdes der fødevaremarkeder i Paris – på gader og pladser eller i lukkede markedshaller. Et af de største ligger på Boulevard de la Chapelle i 18. arrondissement lørdag formiddag. Metro: Barbès Rochechouart linje 2 og 4.

Loppemarkeder, Marché aux Puces, der er åbne i weekenden og for en dels vedkommende også om mandagen. Det mest kendte er Marché aux Puces de Paris St.-Ouen. 18. arrondissement. Metro: Porte de

Clignancourt, linje 4. Vær opmærksomme på, at det egentlige loppetorv først begynder et stykke væk fra stationen, på den anden side af motorvejsbroen.

Flere af dem er ret store med et virvar af gader og passager, så inden I begiver jer ind i labyrinten, bør der laves en fast aftale om at holde sammen, og hvad man i øvrigt gør, hvis man bliver væk fra hinanden. Se nærmere i næste afsnit. For de mindre børn er et "Vide le grenier", Ryd loftet, den franske udgave af vores bagagerumsmarked måske bedre og mere overskueligt. Her er gode muligheder for at købe "nyt" legetøj til rimelige priser.

Et par andre – og efter min mening mere hyggelige og overskuelige loppetorve – er Marché aux Puces de la Porte de Vanves i 14. arrondissement. Metro: Porte de Vanves, linje 13, Marché aux Puces de Montreuil i 20. arrondissement. Metro: Porte de Montreuil, linje 9 og Marché de la Place d'Aligre i 12. arrondissement. Metro: Ledru-Rollin, linje 8.

Hertil kommer flere specialiserede markeder: Marché de Vieux Papiers de St-Mandé: Gamle papirer, bøger, postkort og frimærker. Onsdag på Avenue de Paris i St.-Mandé. Metro: St.-Mandé – Tourelle, linje 1. Marché du livre ancien et d'occasion, gamle/nedsatte bøger, finder sted lørdag og søndag i Parc Georges-Brassens i 15. arrondissement. Metro: Convention, linje 12. Marché aux Timbres, frimærker. Cours Marigny i 8. arrondissement. Metro: Champs-Élysées, linje 1 og 13. Marché de la Création, kunst og kunsthåndværk, søndag. Boulevard Edgar-Quinet i 14. arrondissement, Metro: Edgar-Quinet, linje 2. Et andet tilsvarende marked afholdes på Boulevard Richard-Lenoir om lørdagen. Metro: Bastille linjerne 1, 5 og 8.

Året rundt holdes der desuden de såkaldte Brocantes og vide-greniers. Markeder med blanding af antikviteter, marskandiserarer og bagagerumsmarkeder rundt om på byens pladser. De annonceres gerne i de småbladene under "Marchés et Antiquités". I juletiden er der specielle julemarkeder med kulinariske specialiteter fra de franske provinser.

Fly- og luftfartsmuseet, Le Bourget – Air et espace, Luftfartsmuseum med bl.a. Concorden. Ligger i bygningerne på den nedlagte lufthavn Le Bourget. Bus nr. 350 fra Gare de l'Est

Gratis koncerter: Ugen igennem afholder der en masse koncerter i de parisiske kirker. En del af dem med gratis entré. Se småbladene

Gratis dans på de parisiske kajer: Fra 1. juni til 30. september er der ugen igennem sommerdans af alle slags på Quai Saint-Bernard mellem Pont Sully-Morland og Gare d'Austerlitz i 5. arrondissement. Hverdage fra kl. 19, i weekenden fra kl. 17.

Entreer: På mange museer har børn og unge under 16 år gratis adgang. Eller der gives aldersrabat. Ligesom mange museer har en særlig pensionistpris for folk over 60 år.

Reserver plads: Til mange af de aktuelle udstillinger, hvor der forventes stor tilstrømning, skal man booke tid lang tid i forvejen på www.intermusees.com

Forslag til pausesteder i de forskellige arrondissementer:

- 1 arr. Tuilleries-haven med betalingslegeplads
2. arr. Beklager, men dette arrondissement har ikke nogen parker. Der må man ty til nabo-arrondissementerne.
3. arr. Flere små squarer i Marais-kvarteret.
4. arr. Place des Vosges. Parken bag Notre-Dame og på spidsen af Île Saint-Louis
5. arr. Den romerske arena (Arènes de Lutèce) og Jardin des Plantes
6. arr. Luxembourghaven har foruden plæner også en betalingslegeplads, som også kan bruges af større børn. I weekenden og på onsdage er der desuden mulighed for at få rideture, leje små sejlbåde til bassinet og se marionetteater.

Kajerne f.eks. neden for Quai Saint-Bernard, der er en udendørs skulpturpark
7. arr. Plænen ved Eiffeltårnet
8. arr. Parken langs Champs-Élysées og Parc de Monceau
9. arr. Også indbyggerne i dette rige arrondissement må kigge langt efter grønne åndehuller
10. arr. Jardin Villemin og kajerne langs Canal Saint- Martin
11. arr. Boulevard Richard Lenoir. Et grønt område anlagt på den overdækkede del af kanalen mellem Bastillepladsen og Canal Saint-Martin
12. arr. Le Parc de Bercy og Vincenneskoven ved Porte Dorée
13. arr. Parc de Choisy ikke langt fra kineserkvarteret
14. arr. Observatorieparken og Parc Montsouris
15. arr. Parc Georges Brassens og Parc André Citroën, plus en hel del squares
16. arr. Parken neden for Trocadéro og Jardin du Ranelagh
17. arr. Square des Bagtignolles. Overfor på rue Cardinet er en ny bypark under etablering.
18. arr. Anlægget neden for Sacré-Coeur, Parc de la Turlure plus, flere mindre squares
19. arr. Parc de La Villette har legeplads og boldbaner. Butte de Chaumont – et godt legested ved vandfaldet når det er varmt. Der er desuden store plæner og et bakket terræn med buskads
20. arr. Parc de Belleville

Parc Floral i Vincenneskoven – god legeplads til især mindre børn. For de større børn er der plæner til boldspil og cykeludlejning

Børnenes mening om Paris?

Andrea to år efter sit besøg i Paris i 2011 som 8-årig:

"Jeg ville helst op i Eiffeltårnet, og det kom jeg. Jeg så flere museer – det mest spændende var tryllemuseet. Og fyrværkeriet. (14. juli ved Trocadéro). Og jeg kunne godt lide at spise på restaurant. Jeg spise noget forskelligt, men det bedste var en ret med bønner og pølse (cassoulet).

Jeg lærte også at sige "Tak" og "Mange Tak" på fransk.

Susse var i Paris i 1980 som 14-årig:

Inden vi rejste, glædede jeg mig mest til at se Eiffeltårnet. Jeg så det i det flotteste solskinsvejr i efterårsferien. Vi var sammen med Pia og hendes mor, Anne Lise, og Pia og jeg gik selv op i Eiffeltårnet, mens de voksne gik hen på en café og drak kaffe. Det gik helt fint, og vi havde det døds-kægt.

Det var også sjovt at spise på Chartier, hvor tjenerne bar mange tallerkener mad rundt på én gang og skrev regningen på dugen.

Mit job var at hente morgenbrød nede hos bageren. Jeg lærte at sige "une baguette, s'il vous plaît". Og til min store overraskelse forstod han, hvad jeg sagde.

Der var også besøget på Arts et Métiers, hvor vi klarede nogle spændende intelligensprøver, og jeg fik at vide, at jeg var velbegavet.

Hvis jeg skal kritisere noget, så kunne jeg godt have tænkt mig noget mere tid på Place du Tertre til at se på alle malerne og så lidt længere snor på Loppetorvet ved Clignancourt. Men vi skulle jo også kunne finde hinanden igen – vi kunne jo ikke fransk nogen af os.

Daniel 18 år, var i Paris i 2004, som 11-årig, og igen i 2009

Jeg så en hel del af det, man skal se i Paris, første gang jeg var i Paris. Vi gik kun én etage op i Eiffeltårnet, for jeg har højdeskræk. Men det er flot. Jeg synes også, at turen ned i kloakkerne var spændende. Derimod syntes jeg, at der var koldt og ulækkert med alle de kranier og knogler nede i Katakomberne. Jeg syntes også, det var interessant, da vi bagefterovre på Montparnasse-kirkegården kom forbi Søster Rosalies grav, der var pyntet med en masse blomster, fordi hun var indstillet til at blive helgenkåret.

"Forelsket par i den syvende himmel" af Susse Nordly med inspiration fra Marc Chagall

Jeg husker også stadig, hvordan hele facaden hos Louis Vuitton var dækket med tasker og kufferter i anledning af deres 150 års jubilæum. Det gjorde et stort indtryk på mig, og jeg er stadig vild med Louis Vuitton.

Jeg var også i Disney. Og det var en dejlig oplevelse. Men egentlig forbinder jeg ikke Disney med Paris. Det er noget for sig selv.

Anden gang jeg var i Paris var i december, og jeg var 16 år. Jeg husker de flotte juleudstillinger i stormagasinerne, lysene på Champs-Élysées og synet ud over byen oppe fra pariserhjulet på Concordepladsen. Men det allerbedste var den tur Joce og Carlos tog os med på om aftenen gennem den julebelyste by, og da lysene begyndte at blinke på Eiffeltårnet, og alle bilerne stoppede på broen over Seinen, og folk sprang ud for at høre musikken.

Vores tur til Parc de Sceaux, hvor du skulle interviewe og vores tur gennem parken bagefter var dejlig, selvom det var regnvejr. Og to dage efter havde vi 21 graders varme og stod i solskinnet på Montmartre og kiggede ud over byen.

Første gang jeg var i Paris, skulle jeg skrive dagbog. Vi repeterede dagens program, og du skrev ned. Jeg har den stadigvæk. Den ligger i en æske sammen med mit fotoalbum. Jeg har læst den mange gange. Anden gang skulle jeg holde øje med forskelle mellem Danmark og Frankrig.

*Katakomberne med knogler og kranier var ikke lige sagen for den 10-årige Daniel, hvorimod Søster Rosalies gravsted faldt mere i hans smag. Daniel er 11 år.
Foto: Aase Nørrung*

Kommentarer og tips fra de voksne

Frank, papfar til Andrea.

Vi valgte både noget Andrea umiddelbart kunne lide som Montmartre med kabelbane og de mange boder. Ligesom udsigten var noget, der tog kegler.

Men også Botanisk have, Jardin des Plantes, med de to naturvidenskabelige museer kunne hun lide. Gallerie for Evolution har en fin børneafdeling, hvor ungerne kan løse opgaver. Selve hoveddelen af galleriet har mange flotte udstoppede dyr og opstillinger, som også er spændende at se på, men ikke interaktivt på samme måde. Børneafdelingen er lukket med en børnesikret dør, så børnene ikke smutter væk

Det andet museum, Galleriet for Palæontologi har opstillinger af fossiler, blandt andet hele dinosaurusskeletter, som nogen børn helt sikkert vil synes, er fantastiske.

Vi var også på Musée de la Magie. Selve udstillingen af gammelt legetøj og trylle-remedier fra starten af 1900-tallet fængede ikke. Derimod gjorde den indlagte trylleforestilling stor lykke. For tryllekunstneren evnede at inddrage børnene og holde deres opmærksomhed fangen, selvom det hele foregik på fransk.

*Andrea og papfar Frank foran den smukkeste af de mange broer over Seinen, Pont Alexander III
Foto: Frank Sejer Christensen*

Denne artikel kan frit downloades til privat brug.

www.aasenoerrung.dk